

важностью и серьёзностью. У каждого работника есть своё собственное представление о жизни, поставленные цели и потребности. Очень важными составляющими, которые влияют на отношение работника к своей деятельности являются: внутренняя обстановка и атмосфера в коллективе, взаимоотношения с руководством и коллегами по службе и тому подобное. Рано или поздно в жизни каждого работника наступает момент, когда нужно менять что-либо, то есть возникает потребность, и главная задача менеджера – вовремя отреагировать в этой ситуации.

Нормативно-правові засади державної підтримки соціально-економічного розвитку регіонів України

*Козирєва О.В., д.е.н., зав. кафедри менеджменту і адміністрування НФаУ
yakakos74@gmail.com*

Крючко І. В., здобувач другого рівня вищої освіти спеціальності «Публічне управління та адміністрування»

Тривалий період часу з 1991 по 2016 рр. соціально-економічний розвиток регіонів України характеризувався поглибленою диференціацією та стійкою нерівномірністю. Саме тому велика кількість напівпериферійних та периферійних регіонів потребує підтримки з боку держави, спрямованої на вирівнювання тенденцій соціально-економічного розвитку регіонів-лідерів та проблемних регіонів.

Проблеми просторового розвитку регіонів країни досліджували Ф. Айдало [1], Р. Буайє [2], А. Браманти [3], М. Гроссетті [4], П. Кругман [5], Г. Мюрдаль [6], М. Фуджита [7] та ін.

Аналіз законодавства України з регіонального розвитку за період 1991-початок 2016 рр. свідчить, що його умовно можна поділити на чотири етапи: I етап (1991 –1999 рр.); II етап (2000 – 2004 рр.); III етап (2005 – 2013 рр.); IV етап (з 2014 р. по теперішній час).

На першому етапі (1991 – 1999 рр.) в Україні була фактично відсутня системна державна політика регіонального розвитку. Вона носила епізодичний і фрагментарний характер.

На другому етапі (2000 – 2004 рр.) також не було сформоване системне базове нормативно-правове забезпечення формування державної регіональної політики в Україні.

На третьому етапі (2005 – 2013 рр.) еволюції державної регіональної політики в Україні було зроблено суттєвий крок вперед у порівнянні з попередніми двома етапами.

Четвертий етап (починаючи з 2014 р. і по цей час) характеризується офіційним визначенням засад державної регіональної політики, визначенням порядку використання коштів державного фонду регіонального розвитку.

У 2014 р. Кабінетом Міністрів України була затверджена Державна стратегія регіонального розвитку до 2020 року.

З метою реалізації головної мети в Державній стратегії – 2020 передбачено наступні стратегічні та операційні цілі (табл.).

Таблиця

Стратегічні та операційні цілі Державної стратегії – 2020

Стратегічні цілі	Операційні цілі
Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів	підвищення ролі та функціональних можливостей міст у подальшому розвитку регіонів; створення умов для поширення умов позитивних процесів розвитку міст та інших територій, розвиток сільської місцевості; підвищення ефективності використання внутрішніх факторів розвитку регіонів
Територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток	виконання завдань і здійснення заходів, спрямованих на вирішення актуальних проблемних питань Донецької та Луганської областей, Автономної Республіки Крим та м. Севастополя; забезпечення комфортного та безпечного життєвого середовища для людини незалежно від місця її проживання; розвиток міжрегіонального співробітництва
Ефективне державне управління у сфері регіонального розвитку	децентралізація влади, реформування місцевого самоврядування та адміністративно-територіального устрою; удосконалення системи стратегічного планування регіонального розвитку на загальнодержавному та регіональному рівні; підвищення якості державного управління регіональним розвитком; посилення міжгалузевої координації в процесі планування та реалізації державної регіональної політики; інституціональне забезпечення регіонального розвитку

У Державній стратегії – 2020 визначено механізм її реалізації, який включає в себе: органи, що забезпечують реалізацію стратегії; систему організації процесу стратегічного планування регіональним розвитком; координацію діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

У Державній стратегії – 2020 передбачено наступні інструменти її реалізації: план заходів щодо реалізації Стратегії; регіональні стратегії розвитку; план заходів щодо реалізації регіональних стратегій розвитку; угоди щодо регіонального розвитку; державні програми подолання депресивності окремих територій; державні програми розвитку транскордонного співробітництва; державні цільові програми в окремих сферах соціально-економічного розвитку; державні цільові програми розвитку окремих територій.

Фінансове забезпечення реалізації Державної стратегії – 2020 здійснюється за рахунок: державного фонду регіонального розвитку; коштів галузевих (міжгалузевих) державних програм та бюджетних програм центральних органів виконавчої влади; субвенцій, інших трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам; коштів місцевих бюджетів; коштів

технічної допомоги ЄС, інших міжнародних донорів, міжнародних фінансових організацій; коштів інвесторів, власних коштів підприємств.

Реалізація Державної стратегії – 2020 передбачається в 2 етапи.

На першому етапі (2014 - 2016 рр.) створюються нормативно-правові умови вирішення питань соціально-економічного розвитку регіонів, формування цілісної системи стратегічного, середньострокового і короткострокового прогнозування та планування; концентрація фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках і підтримка реалізації інвестиційних проектів.

На другому етапі (2017 - 2020 рр.) передбачається проведення інституційної реорганізації органів місцевого самоврядування; завершення формування нормативно-правового підґрунтя, реалізація державних інфраструктурних проектів.

Для реалізації Державної стратегії – 2020 Кабінетом Міністрів України в 2015 р. була затверджена Постанова «Деякі питання реалізації у 2015 – 2017 роках Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року», в якій передбачається розробка низки проектів законів, програм, проектів, підготовку методичного забезпечення формування системи планування регіонального розвитку, проведення моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів.

Проведений у роботі аналіз еволюції державної регіональної політики в країні свідчить, що до 2016 р. основне нормативно-законодавче забезпечення в країні було сформовано, але воно продовжує носити не зовсім системний характер.

Використана література:

1. Aydalot Ph. *Économie régionale et urbaine*, Paris, Economica. 1985; Aydalot Ph. (dir.), *Milieux innovateurs en Europe*, Paris, GREMI. 1986
2. Boyer R. *L'anthropologie économique de Pierre Bourdieu* // *Actes de la recherche en sciences sociales*. 2003. Vol. 150.
3. Bramanti A. *From Space to Territory: Relational Development and Territorial Competitiveness. The GREMI Approach within the Contemporary Debate*. Paper presented at the conference «SMEs and districts: hybrid governance forms, knowledge creation & technology transfer». Castellanza. 1998
4. Grossetti M. *Concentration d'entreprises et innovation: esquisse d'une typologie des systemes productifs locaux* // *Geographie, Economie, Societe*. 2004. Vol. 6. № 2. – P. 163-177
5. Krugman P. *Urban Concentration. The Role of Increasing Returns and Transport Costs* // *International Regional Science Review*. - 1996. - Vol. 19. - №1-2. - P. 5-30
6. Myrdal G. *Economic Theory and Underdeveloped Regions*. - London: Duckworth, 1957. - 167 p.
7. Fujita M., Krugman P. *The New economic geography. Past, present and the future* // *Papers in Regional Science*. — 2004. — Vol. 83. — P. 139-164